

**Praxis Iurispatronatvs Acquirendi, conseruandiq[ue] illud;
ac amittendi modos breuiter continens**

Viviani, Giuliano

Romae, 1620

Cap. 2. Summus Pontifex conferre potest omnia beneficia, etiamsi sint
iurispatronatus; & quando per litteras Apostolicas dicatur derogatum
iuripatronatus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61772](#)

C A P V T S E C V N D V M.

Summus Pontifex conferre potest omnia beneficia, etiamsi sint iurispatronatus, & quando per litteras Apostolicas dicatur derogatum iurispatronatus.

S V M M A R I V M .

- 1 Beneficiorum collatio spe*tat ad Papam.*
- 2 Beneficia sunt reseruata in viginti sex casibus.
- 3 Papa potest conferre beneficia patronata.
- 4 Priuilegiatus non utitur suo priuilegio contra eum, qui priuilegium concessit.
- 5 Papa non præsumitur in dubio velle præiudicare laicis circa iuspatronatus.
- 6 Litteræ Apostolice non facientes mentionem iurispatronatus sunt inualidæ.
- 7 Regula 41. Cancell. Apostolic. circa derogationem iurispatronatus.
- 8 Papa mandante prouideri de beneficio ad cuiuscumque dispositionem pertinente, non comprehenditur beneficium

- iurispatronatus.
- 9 Etiam si resoribat motu proprio.
- 10 Vel si dicatur, quod talis prouideatur de beneficio etiā si spectet ad alterius præsentationem.
- 11 Vel si dicatur de beneficio ad quorumcumque præsentationem spectante.
- 12 Quando censeatur derogatum iurispatronatus clericorum, non procedit si clerici sint patroni ratione patrimonij.
- 13 Iurispatronatus laicorum non est derogatum etiam si dicatur, non obstante iurepatronatus laicorum.
- 14 Nec etiam, quando in litteris habetur, quod conferatur beneficium spectans ad Episcopi institutionem.
- 15 Derogatum dicitur iurispatro-

266 Pars III.Lib.XIV.Cap.II.

tronatus, quando Papa expres-
sè derogat.

16 Nec dicitur derogatum, si
mandet prouideri de primo be-
neficio quomodocumque va-
caturo.

17 Derogatio nunquam com-
prehendit iuspatronatus Re-
gum, Ducum, &c.

18 In permutationibus necesse
est facere mentionem iurispa-
tronatus.

19 Derogatio licet non præsu-
matur, secus tamen est si con-
sistat de certa scientia Papæ.

20 Derogatio iurispatronatus
clericorum non requirit ex-
pressionem.

21 Derogatio præsumitur, si
Papa disponat de tali benefi-
cio vacaturo.

Beneficiorum & collatio-
nem generaliter spestat ad
Papam, qui est ordinarius
Ordinariorū, & dominus om-
nium beneficiorum. cap. 2. de
præben. lib. 6. glos. vlt. in
cap. felicis. de pen. lib. 6. cle-
men. 1. in fine, vt lite pen-
den. Gomes. in proemio regu-
larum Cancellarię. in vers.
considerata etiam. nu. 7. & in
2 specie & sunt reseruata bene-
ficia in viginti sex casibus re-

latis in praxi Archiepiscopa-
li Leonis. p. 2. cap. 20. de re-
seruat. ideoque & potest con-
ferre beneficia iurispatrona-
tus clericorum, absque eo-
rum consensu: item, & lai-
corum, quia laicis iuspatro-
natus est concessum à Papa

ex gratia, & priuilegio non
priuatiue. Card. Tusc. pra-
eticarum conclusionem iuris
littera I. concl. 596. Et ideo

4 talis priuilegiatus & non po-
test vti suo priuilegio contra-
eum, qui sibi priuilegium con-
cessit: & de his vide plenif-
sime Felin. in suo tractatu,
quando literę apostolicę noc.
patron. eccles. qui tractatus
incipit, pro regula tenendum
est, & Lamb. de iurepatrona-
tus lib. 2. p. 3. q. 9. art. 1.
& 2. In dubio autem Papa

5 non & præsumitur velle præ-
judicare laicis. Et ideo lite-
ræ & apostolicæ sunt inualidæ
si non faciunt mentionem iuri-
spatronatus ecclesiæ obtent-
tæ, ex ratione tex. in cap. cum
dilectus. de iurepatronatus.
Abb. in capit. 3. de iurepa-
tronatus.

7 Hodie autem ex & regula
41. Cancellariæ Apostolicæ
relata à Quaranta in summa
Bul-

Bullarij, in verbo , Regulæ Cancellariæ Apostolicæ, in derogatione iurispatronatus debet fieri mentio iurispatronatus, dispositiū specificè, & determinatè, non autem conditionaliter; & si illud ad aliquem Regem, Ducem, Marchionem, vel alium Principem pertineat: & si de hoc in literis prouisionis, vel mandati de prouidendo de dicto beneficio similis mentio facta non fuerit, non censeatur quomodolibet derogatum. Et si Papa mandet prouide-
ri † de beneficio ad cuiuscun-
que dispositionem pertinen-
te, non includitur beneficium iurispatronatus, cum disposi-
tio cadat pro institutione. Lapus allegat. 8. numero 6.
9 Idem † est, si Papa rescribat Motu proprio pro aliquo be-
neficiando. Abb. in capit. ad aures. colum. penult. de re-
script. Idem est, si dicatur
10 quod † prouideatur talis de
beneficio, etiam si ad alicuius præsentationem spectaret. intelligitur enim de præ-
sentatione competente pa-
tronoo ecclesiastico. cap. cum
in illis. de præben. libro 6. La-

11 ipus vbi supra. Idem est † si dicatur de beneficio ad præ-
sentationem quorumcunque spectante, quando enim de-
rogatur iurispatronatus lai-
corum expresse fieri debet
derogatio. Et quando dictū
12 est † censeri derogatum iuris-
patronatus clericorum, illud
non procedit, si clerici ha-
beant iuspatronatus ratione
patrimonij. Nec iurispatro-
13 natus laicorum † censetur de-
rogatum, etiam si in litteris
diceretur non obstante iure-
patronatus laicorum, & non
obstantibus statutis ecclesiæ,
quia tales non obstantiæ ten-
dent solum ad tollendam
subreptionem, non autem
ad alia iura specialiter peri-
menda, nisi id expresse dica-
tur. Rota Roman. de præben.
in nouis. decis. 1. Neque
14 censetur † derogatum iuripa-
tronatus laicorum, quando
in litteris habetur, quod Pa-
pa mandat conferri benefi-
cium spectans ad Episcopi in-
stitutionem . Lambertin. vbi
15 supra. artic. 30. Nam † tunc
dicitur derogatum, quando
Papa expresse derogat. Car-
din. Mantic. decis. 292. Rot.

Ro-

268 Pars III.Lib.XIV.Cap.II

¶ 16 Roman. Quod t̄ procedit , etiam si Papa mandet prouideri de primo vacaturo , spestante ad collationem , prouisionem , electionem , & præsentationem quorumcūque ; tunc enim , nec etiam beneficia patronata vacantia in Curia comprehenduntur . Cardin. Tusc. vbi supra . conclus. 618.

¶ 17 Notandum est t̄ insuper , quod litteræ Apostolicæ expresse derogantes iuripatronatus laicorum , nunquam comprehendunt iuspatronatus , spectans ad Reges , Dukes , Marchiones , seu alios Principes , nisi de his expresse dictum sit , talis enim derogatio potest esse periculo ecclesiæ ; & ita disponitur per supradictam Regulam Cancellariæ Apostolicæ . tradit Flamin. Parisius de resignat. beneficiorum . par. 1. libro 2. quæst. 4. num. 48.

¶ 18 Item sciendum est , in permutationibus beneficiorum factis in Curia oportere in eis facere expressam mentionem iuriipatronatus laicorum . Lapus allegat. 96. Et quamuis in dubio non

19 præsumatur facta t̄ derogatio iuripatronatus laicorum , tam id non procedit , quando constet de certa scientia Papæ scientis beneficium esse de iurepatron. laicorum , tunc enim censetur derogatum dicto iuripatronat. Rot. Rom. decis. 27. de rescript. in nouis . Et in litteris , in quibus t̄ agitur de derogatione iurispatronatus clericorum , non est necessaria expressio dicti iurisp. Rot. Rom. decis. 8. de iurepatronatus in antiquis . Item præsumitur 21 facta t̄ derogatio quando Pa- pa disponit de beneficio pro- 22 xime vacaturo . Et si t̄ adsint patroni alicuius beneficij non existentes in quasi possessio- ne præsentandi , & alij tan- tum existentes in prædicta quasi possessione , licet non sint patroni , de his tantum existentibus in quasi posses- sione in literis mentio est fa- 23 cienda . Item t̄ sciendum est , quod si post impetrationem factam de beneficio iurispat. absque mentione iuriipatron. patroni id scientes per qua- drimestre taceant , collatio conualidatur . Cardinal. in Cle-

Clementin. 1. de supplend.
negligent. Prxlat. & de his
omnibus vide Felin. vbi su-

pra, & Lambertin. vbi supra
articulo 3.& sequentibus, vñ
que ad art. 26.

C A P V T T E R T I V M .

Quando patroni ex conuentione alternatim præ-
sentant, cui censeatur præjudicatum per
Papæ derogationem..

S V M M A R I V M .

1 Derogatio Papæ præjudicat patrono , ad quem illa vice spectabat præsentatio , si inter patronos seruetur alternativa .

2 Idem est , si Papa mandet prouideri de beneficio spe-
ctante ad præsentationem talis .

3 Derogatio iurispatronatus
Collegij fit cum mentione Col-
legij .

1 **S**TANTE conuentione † in-
ter compatronos , quod
alternis vicibus præsentant ,
si Papa deroget expresse iu-
rispatronatus pro vna vice ,
censetur derogatum , & præ-

iudicatum illi patrono tan-
tum , ad quem pro illa vice
spectabat præsentatio , adeo
ut in alia prima vacatione ad
alterum patronum spectabit
præsentatio. Ioan. de Anan.
conf. 43. & facit text.in cap.
mandatum, in cap. litteris ,
& in c. Abbatem de rescript.
Rocch. de Curte de iurepatr.
in verbo, ius.q.6.col.2.Lamb.
de jurep.li.2.par.3.q.9.ar.26

2 Similiter † si Papa mandet
prouideri alicui de beneficio
spectante ad præsentationem
talis , qui debet præsentare
de consensu aliorum , includi-
tur sub tali mandato. Jo. And.
in cap. cum in illis. §. vltim.
de præben. lib.6. Et in dero-
gatione † iurispatronat. per-

ti-